

ခေါင်းစဉ် ပဟေဠိ- ပြည်သူလူထု စောင့်ကြည့်ခြင်း

မှတ်သားရန် - အဖြစ်နိုင်ဆုံးအဖြေကိုသာရွေးချယ်ပါ။ အချို့အဖြေများမှာ လုံးလုံး အမှားမဟုတ်ပါ။ ထို့ထက်ပိုကောင်းသည့် အဖြေရှိနိုင်ပါသည်။ ဟဟေဠိများနှင့် ပတ်သက်သည့် ဖြေရှင်းချက်များနှင့် အဖြေများအတွက် discussion forum သို့ သွားပါ (ပို၍အသစ်တင်တိုင်း ပဟေဠိများ၏ ခေါင်းစဉ် "ပဟေဠိ ဆွေးနွေးရန်" တွင် တင်ပါ။)

မှတ်သားရန် - ပဟေဠိများကို မဖြေမီ ကျော်အား ဖတ်ပါ။

မေးခွန်း ၁

ပြည်သူစောင့်ကြည့်ခြင်းသည် အစိုးရဝန်ထမ်းများသည် ၎င်းတို့အလုပ်လုပ်ကြောင်းကို ပြည်သူလူထုအား အသိပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အသိပေးခြင်းဖြင့် ဝန်ထမ်းများသည် ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်ရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုပိုကောင်းလာရန် ဖိအားပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်အခြေအနေသည် စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်တက်လာစေရန် စောင့်ကြည့်ခြင်းဖြစ်သနည်း။

- ဝန်ဆောင်မှုသည် ဝန်ထမ်းအား ရှုပ်ထွေးနက်နဲသော ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်မှုများဖြစ်သည့် ရောဂါကုသခြင်း သို့ ကျောင်းသားတစ်ဦးအား သင်ကြားပေးခြင်း စသည့် အခြေအနေများ ပါဝင်သည်။
- ဝန်ဆောင်မှု ပေးသည့် နေရာသည် စောင့်ကြည့် အကဲခတ်ရန် ခက်ခဲသည်။ အကြောင်းမှာ ဝေးကွာသည့် နေရာတွင် ရှိနေခြင်း၊ လက်လှမ်းမမီသည့် နေရာတွင် ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် ဝန်ဆောင်မှုများမှာ အဆက်မပြတ်ဖြစ်နေသည်။
- ရပ်ရွာလူထုသည် အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေပြီး ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများသည် ထိုမတူညီကွဲပြားမှုများအလိုက် တောင်းဆိုမှုအမျိုးမျိုးကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ဝန်ဆောင်မှုပေးရသည်။
- ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများသည် တနေ့တာတွင် နေရာအမျိုးမျိုးတွင် ဝန်ဆောင်မှုအမျိုးမျိုးကို ပေးကြရသည်။
- မဖြေပါ။

မေးခွန်း ၂

ဖိလစ်ပိုင် ပြဌာန်းစာအုပ်ကွေ့တွင် အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် ကလေးများရှိပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများသည် ပြဌာန်းစာအုပ်ကို လက်လှမ်းမီခြင်းဖြင့် အကျိုးရကြသည်။ သို့သော် အိမ်ထောင်စုတိုင်းသည် ထိုသို့ ပြဌာန်းစာအုပ်များ လက်လှမ်းမီခြင်းဖြင့် တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း သွယ်ဝိုက်သော်လည်းကောင်း အကျိုးရလျှင်၊ ထိုပြဌာန်းစာအုပ်များအား ရေတွက်ရန် အလုပ်များသည့်ရက်များမှ အချိန်ရှာပြီး ရေတွက်ခြင်းဖြင့် ရပ်ရွာလူထုအား မက်လုံးပေးနိုင်သည်။ လူတိုင်းသာ ထိုသို့ စဉ်းစားလျှင် ပြည်သူ့စောင့်ကြည့်ရေးသည် အောင်မြင်မည် မဟုတ်ပေ။ အောက်ပါတို့မှ မည်သည့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းသည် ပြည်သူ့စောင့်ကြည့်ရေး ကျရှုံးစေသည့် စုပေါင်းအရေးယူ ပြဿနာဖြစ်သနည်း။

- လူအများသည် မူဝါဒ သို့ အလေ့အကျင့်တစ်ခုမှ အကျိုးကျေးဇူးရလျှင် အခြားသူများ လုပ်ဆောင်မှုအပေါ်တွင် အမြတ်ထုတ်လိုသည့် free ride အလကားရယူလိုသည့် မက်လုံးရှိသည်။ ထိုမူဝါဒသစ် အလေ့အကျင့်အသစ်မှာ

- ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သည်။
- မူဝါဒသစ်မှ အကျိုးကျေးဇူးသည် အများအတွက်ဖြစ်လျှင် မိမိအကျိုးသာကြည့်သည့် လူအများမှာ ပါဝင်လာမည် မဟုတ်ဘဲ ထိုအစီအစဉ်ကိုလည်း လုံလောက်စွာ ပံ့ပိုးမည်မဟုတ်ပေ။
- မူဝါဒသစ် သို့ အလေ့အကျင့်သစ်မှ အကျိုးရလဒ်သည် ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားဖြစ်ပြီး ပါဝင်သူများအတွက်သာ မဟုတ်လျှင် အချိန်နှင့် အခြားအရင်းအမြစ်များ ကုန်ကျလျှင် လူအများမှာ အခြားလူများ ပါဝင်လာစေရန် စောင့်ရမည့် မက်လုံးရှိသည်။ လူတိုင်းသည် ထိုသို့ အကြောင်းပြလျှင် အကျိုးရလဒ်ဖြစ်လာမည် မဟုတ်ပေ။
- မဖြေပါ။

မေးခွန်း၃

ဖိလစ်ပိုင် ပြဌာန်းစာအုပ်ကော်မတီတွင် စုစည်းသူများသည် စုပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် အောက်ပါတို့မှ မည်သူတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သနည်း။ (သင့်လျော်ရာအားလုံး ရွေးချယ်ပါ။)

- ရောက်လာသည့် စာအုပ်များအား ရေတွက်ပြီးစစ်ဆေးနိုင်ရန် သီးခြား တစ်ရက်ကို ရွေးချယ်သည်။
- လူများနှင့် စနစ်များ ပါဝင်နေသည့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီဖြင့် ပြည်သူများအား စုစည်းနိုင်သည်။
- ပါဝင်သူများအား အထူးမက်လုံးများ ပေးခြင်း ဥပမာ ကင်းထောက် လက်မှတ်များ၊ ထူးချွန်ဆုများနှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ပွဲတော်များတွင် သွားရောက်နိုင်ခွင့်ပေးခြင်း
- မဖြေပါ။

မေးခွန်း၄

ပြည်သူ့စောင့်ကြည့်ရေး ရေရှည်တည်တံ့ရန် ခက်ခဲသည်။ ပြဌာန်းစာအုပ်များ ရေတွက်ပြီးလျှင်လည်းကောင်း၊ ပြဌာန်းစာအုပ်များ ကုန်သွားလျှင်လည်းကောင်း ပြည်သူ့လူထုသည် ပါဝင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုနည်းလာပြီး အထူးသဖြင့် ထုတ်ဝေသူများသည် အချိန်ကြာလာသည်နှင့် အမျှ ပိုကောင်းအောင်ကြိုးစားလာသဖြင့် အရေးအတွက် ပြဿနာမှာ ကျဆင်းသွားသည်။ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းတို့ ရေရှည်ပါဝင်ရန် အရင်းအမြစ် မရှိပေ။ ထိုပြဿနာဖြေရှင်းရန် မည်သည့် အဖြေမှာ သင့်တော်သနည်း။

- ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများသည် လျှပ်စစ်နှင့် အင်တာနက်ဆက်သွယ်နိုင်သဖြင့် ကျောင်းသားတိုင်းသည် အီလက်ထရောနစ် ဖတ်စာနှင့် ကျောင်းသုံးစာအုပ်အားလုံးအား အင်တာနက်တွင် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။ ထိုပြဿနာသည် principal-agent ပြဿနာကို လုံးဝလျော့နည်းသွားစေသည်။
- ကျောင်းဆင်းပွဲအား အိမ်ထောင်စုတိုင်း တစ်ရက်တာ ပါဝင်စေခြင်းနှင့် ကျောင်းအုပ်ကြီးအား ထိုလုပ်ဆောင်မှုသည် ၎င်း၏ တာဝန်အဖြစ် ပေးထားခြင်း
- ကုမ္ပဏီအများအပြားအား စာအုပ်တစ်အုပ် ပုံနှိပ်ခွင့်လိုင်စင်ပေးပြီး အိမ်ထောင်စုတိုင်းသည် ကျောင်းသုံးစာအုပ်များအား ဝယ်ယူရန်နှင့် မိသားစုတိုင်းအား စွမ်းရည် ကောင်းမွန်သည့် ကုမ္ပဏီဆီမှသာ ဝယ်ယူစေသည်။ တနည်းအားဖြင့် ဈေးကွက်အား လုပ်ကိုင်စေခြင်းဖြစ်သည်။
- ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှု၊ ဝင်ငွေနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ တည်ရှိနေမှုစသည်တို့ပေါ် မူတည်ပြီး အထက်ပါ အကြောင်းအရာများ အားလုံးဖြစ်နိုင်သည်။ ပေးထားသည့်နေရာပေါ်မူတည်ပြီး အခြေအနေများ

- ကွဲပြားသည်။
- မဖြေပါ။

မေးခွန်း၅

ပြည်သူ့စောင့်ကြည့်ရေးသည် အစိုးရဌာနများသည် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုပေးရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်တွင် စောင့်ကြည့်ရာတွင် Mike Luz ကဲ့သို့ ပြည်သူများ ပါဝင်လာရန် ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုသူမပါလျှင် အပြောင်းအလဲများ စောင့်ကြည့်ရန် မဖြစ်နိုင်လျှင် လူအများမှာ လက်လျှော့ပြီး မည်သည်မျှ ဖြစ်လာနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အောက်ပါတို့မှ မည်သည့်အချက်သည် အစိုးရဌာနများသည် ပြည်သူများ၏ အစီရင်ခံစာကို အာရုံစိုက်လာစေရန် မတိုက်တွန်းသည့် အချက်နည်း။

- သမ္မတ သို့ ဝန်ကြီးချုပ်သည် ပြည်သူများက ညံ့သည့် ဌာနများအား အမှတ်နည်းပေးလျှင် ၎င်းတို့ အမှုအကျင့်များကို မပြောင်းလဲသည့် ဝန်ကြီးများအား အစားထိုးရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။
- ဝန်ထမ်းရေးရာ ကော်မရှင်သည် မူဝါဒသစ်ထုတ်ပြီး တစ်ဦးချင်းစီ ရာထူးတက်ရေးတွင် ၎င်းတစ်ဖွဲ့ချင်း၏ စွမ်းရည်နှင့် ပြည်သူများ၏ အစီရင်ခံစာကို ၎င်းတို့အား စစ်ဆေးရန် အသုံးပြုသည်။
- အင်တာနက်နှင့် ဝက်ဆိုဒ်သည် ပြည်သူများအား အေဂျင်စီဒါရိုက်တာထံသို့ အစီရင်ခံစာများ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပေးပို့နိုင်သည်။
- လွတ်လပ်သည့် ရေဒီယိုစတေးရှင်များနှင့် သတင်းစာများသည် ပြည်သူ့စောင့်ကြည့်မှု ရလဒ်များ ဖော်ပြပြီး ထိုအခြေအနေများကို အေဂျင်စီများ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုကိုလည်း ဖော်ပြသည်။